

Kommunfullmäktige**Tid:** Måndagen den 29 januari 2024 kl. 09:00-16:20**Plats:** Fullmäktigesalen, Rådhusplanaden 6 A**Beslutande:** Se separat lista**Övriga deltagare:** Se sidan två**Utses att justera:** Mikael Berglund (S) och Ellen Ström (V)**Sekreterare:** Digital signatur §§ 1-19
Anna Holmstedt**Ordförande:** Digital signatur
Marie-Louise Rönmark**Justerare:** Digital signatur
Mikael Berglund**Justerare:** Digital signatur
Ellen Ström

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2024-01-29

Anslaget har satts upp: _____

Anslaget tas ner: _____

Förvaringsplats: Stadsledningskontoret, kommunkansliet

Underskrift: Digital signatur
Therese Stellén

2024-01-29 09:00 Kommunfullmäktige

Ärendenumrering:

Nr Ärende

- 1 Val av justerare och fastställande av dagordning
- 2 Information från nämnderna till kommunfullmäktige 2024
- 3 Jämställdhetsutskottet informerar
- 4 Interpellation: Storskalighet och institutionsliknande miljöer för personer med funktionsnedsättning; Liv Zetterberg (V)
- 5 Interpellation: Varför har inte kommunen ansökt om statsbidrag för skolsocialt team? Hanna Lundin Jernberg (L)
- 6 Interpellation: När ska Umeå kommun sluta betala bidrag till Ibn Rushd? Kjerstin Widman (M)
- 7 Interpellation: Det behövs åtgärder för att stoppa utvecklingen av hot och våld i Umeås skolor; Elmer Eriksson (M)
- 8 Interpellation: Elevers rätt till livskunskap i skolan; Maria Lindvall (L)
- 9 Interpellation: Kvarstanning av studenter – vad gör vi? Hanna Lundin Jernberg (L)
- 10 Interpellation: Varför följer inte Umeå kommun resepolicy? Bore Sköld (V)
- 11 Interpellation: Är Umeå kommun en attraktiv arbetsgivare för deltidsbrandmän? Jan Kollberg (KD) och Veronica Kerr (KD)
- 12 Interpellation: Värdesätter styrande partier budget- och skuldrådgivningen? Åsa Bäckström (V)
- 13 Interpellation: Arbetsmiljö inom äldreomsorgen; Davis Kaza (AP) och Patrik Brännberg (AP)
- 14 Fråga: Umeå kommuns köp av Thorén Arena; Patrik Brännberg (AP)
Fråga: Har kommunen i egenskap av huvudman vidtagit några åtgärder för att personalen
- 15 och elever i vår organisation har det stödet de behöver för att ta sig igenom denna svåra kristid? Mariam Salem (MP)
- 16 Handläggning av bidrag till elrullstolsgarage
- 17 Revidering av hälsoskyddsföreskrifter
- 18 Valärenden
- 19 Anmälningssärenden
- 20 Kommunrevisorerna informerar

Närvarodata:

Nr	Delegat	Starttid	Sluttid	Närvaro	Jävig
Närvarande ledamöter					
1	Marie-Louise Rönmark (S)	2024-01-29 08:05:22	16:21:13	§1-9,11-20	
2	Alireza Mosahafi (M)	2024-01-29 08:11:19	16:21:13	§1-9,11-20	
3	Jan-Olov Carlsson (V)	2024-01-29 08:43:23	16:21:13	§1-9,11-20	
5	Anders Ågren (M)	2024-01-29 08:14:56	16:21:13	§1-9,11-20	
6	Janet Ågren (S)	2024-01-29 08:29:41	16:21:13	§1-9,11-20	
7	Ulrik Berg (M)	2024-01-29 08:21:11	16:21:13	§1-9,11-20	
8	Mattias Larsson (C)	2024-01-29 09:00:50	14:18:15	§1-7,16-17,20	
9	Lars Forsgren (SD)	2024-01-29 08:59:51	16:21:13	§1-9,11-20	
10	Arvid Lundberg (MP)	2024-01-29 09:06:53	16:21:13	§1-9,11-20	
11	Bore Sköld (V)	2024-01-29 09:00:53	16:21:13	§1-9,11-20	
12	Mikael Berglund (S)	2024-01-29 09:00:48	16:21:13	§1-9,11-20	
14	Christina Bernhardsson (S)	2024-01-29 08:30:52	16:21:13	§1-9,11-20	
15	Maria Lindvall (L)	2024-01-29 08:42:48	16:21:13	§1-9,11-20	
16	Davis Kaza (AP)	2024-01-29 09:00:17	16:21:13	§1-9,11-20	
17	Veronica Kerr (KD)	2024-01-29 08:37:14	16:21:13	§1-9,11-20	
18	Peter Vigren (S)	2024-01-29 09:00:49	16:21:13	§1-9,11-20	
19	Rebecca Sellstedt (V)	2024-01-29 08:55:44	16:21:13	§1-9,11-20	
20	Maja Westling Palmberg (C)	2024-01-29 08:59:28	16:21:13	§1-9,11-20	
21	Igor Hell (M)	2024-01-29 08:16:34	16:21:13	§1-9,11-20	
22	Moa Brydsten (S)	2024-01-29 08:32:05	16:19:42	§1-9,11-20	
23	Mikael Jonsson (SD)	2024-01-29 08:51:45	16:21:13	§1-9,11-20	
24	Tomas Wennström (S)	2024-01-29 08:24:39	16:21:13	§1-9,11-20	
25	Carin Nilsson (S)	2024-01-29 08:21:59	16:21:13	§1-9,11-20	
26	Elmer Eriksson (M)	2024-01-29 08:23:38	16:21:13	§1-9,11-19	
27	Nils Seye Larsen (MP)	2024-01-29 08:57:56	16:21:13	§1-9,11-20	
28	Ellen Ström (V)	2024-01-29 09:05:28	16:21:13	§1-9,11-20	
29	Andreas Lundgren (S)	2024-01-29 09:03:11	16:21:13	§1-9,11-20	
31	Anna-Karin Sjölander (C)	2024-01-29 09:02:28	16:21:13	§1-9,11-20	
32	Helena Smith (S)	2024-01-29 08:47:41	16:15:13	§1-9,11-20	
33	Daniell Andersson (V)	2024-01-29 08:50:13	16:21:13	§1-9,11-20	
34	Håkan Johansson (S)	2024-01-29 08:31:15	16:21:13	§1-9,11-20	
36	Anneli Andersson (S)	2024-01-29 08:39:33	16:21:13	§1-9,11-20	
37	Maria Nilsson (SD)	2024-01-29 08:35:50	16:21:13	§1-9,11-20	
38	Mariam Salem (MP)	2024-01-29 08:52:15	16:21:13	§1-9,11-17,19	
39	Per-Erik Johansson (S)	2024-01-29 08:53:28	15:35:29	§1-9,11-13,16-20	
40	Anders Norqvist (L)	2024-01-29 08:27:12	16:21:13	§1-9,11-20	
41	Åsa Bäckström (V)	2024-01-29 08:32:08	16:21:13	§1-9,11-20	

Nr	Delegat	Starttid	Sluttid	Närvaro	Jävig
42	Rebecka Jakobsson (S)	2024-01-29 08:14:51	16:21:13	§1-9,11-20	
43	Joline Göttfert (M)	2024-01-29 08:56:22	16:21:13	§1-9,11-20	
44	Patrik Brännberg (AP)	2024-01-29 08:32:46	16:21:13	§1-9,11-20	
46	Fredrik Rönn (C)	2024-01-29 08:38:25	16:21:13	§1-9,11-20	
47	Lena Karlsson Engman (S)	2024-01-29 08:33:20	16:21:13	§1-9,11-20	
48	Jan Lundberg (S)	2024-01-29 08:34:53	16:20:19	§1-9,11-20	
49	Lena Andersson (M)	2024-01-29 08:55:04	16:21:13	§1-9,11-20	
50	Liv Olsson Zetterberg (V)	2024-01-29 08:53:27	16:21:13	§1-9,11-20	
51	Ali Yasin Dahir (S)	2024-01-29 08:35:37	16:21:13	§1-9,11-20	
52	Anders Hägglund (S)	2024-01-29 08:30:39	16:21:13	§1-9,11-20	
53	Stefan Nordström (M)	2024-01-29 08:19:31	16:21:13	§1-9,11-20	
54	Wilhelm Wikberg (SD)	2024-01-29 08:31:18	15:01:35	§1-8,16-20	
55	Lars Brännström (MP)	2024-01-29 08:13:21	16:21:13	§1-9,11-20	
56	Elin Nejne (S)	2024-01-29 08:18:57	16:21:13	§1-9,11-20	
57	Lennart Arvidsson (V)	2024-01-29 08:51:06	16:21:13	§1-9,11-20	
58	Robert Axebro (C)	2024-01-29 08:58:43	16:21:13	§1-9,11-20	
59	Gunnar Dahlberg (S)	2024-01-29 08:16:59	16:21:13	§1-9,11-20	
60	Greger Knutsson (M)	2024-01-29 08:18:02	11:07:34	§1-4,20	
61	Beatrice Årebrand (S)	2024-01-29 08:26:53	16:21:13	§1-9,11-20	
62	Linda Lotare (V)	2024-01-29 08:59:59	16:21:13	§1-9,11-20	
64	Emma Vigren (S)	2024-01-29 08:27:16	16:21:13	§1-9,11-20	
Tjänstgörande ersättare					
203	Pär Berglund (S)	2024-01-29 08:34:32	16:21:13	§1-9,11-20	
208	Charlotta Vesterlund (S)	2024-01-29 08:33:40	16:21:13		
206	Jannice Persson (S)	2024-01-29 08:54:57	16:21:13	§14-15	
207	Ari Leinonen (S)	2024-01-29 09:25:17	16:21:13	§3-9,11-20	
213	Lotta Holmberg (M)	2024-01-29 08:21:50	16:21:13	§1,3-9,11-20	
214	Mikael Thyni (M)	2024-01-29 08:32:21	16:19:00	§1,3-9,11-20	
215	Åsa Ågren Wikström (M)	2024-01-29 08:11:47	14:10:59	§1,3-7,20	
216	Leif Lundgren (M)	2024-01-29 08:17:31	16:21:13	§5-9,11-19	
217	Josefin Gustafsson (M)	2024-01-29 09:01:33	16:18:31	§8-9,11-19	
225	Julia Algotsson (C)	2024-01-29 09:01:44	16:21:13	§8-9,11-15,18-19	
227	Lars Nilsson (SD)	2024-01-29 08:21:28	16:18:40	§9,11-15	
232	Wilma Hvirfvel (L)	2024-01-29 08:55:26	16:18:27	§1-9,11-20	
235	Jan Kollberg (KD)	2024-01-29 08:34:43	16:21:13	§1-9,11-20	
Närvarande ej tjänstgörande ersättare					
205	Patrik Esperi (S)	2024-01-29 08:04:42	15:20:15		
204	Birgitta Jonsson (S)	2024-01-29 08:18:17	16:01:49	§1-2	
212	Titti Ådén (S)	2024-01-29 08:52:16	16:21:13		
218	Christer Lindvall (M)	2024-01-29 08:34:05	16:18:33		

Nr	Delegat	Starttid	Sluttid	Närvaro	Jävig
221	Tobias Holmbom (V)	2024-01-29 08:59:54	16:21:13		
222	Rebecca Lagerstedt (V)	2024-01-29 09:32:43	16:21:13		
224	Sven-Olov Allan Edvinsson (C)	2024-01-29 09:38:11	16:21:13		
226	Solveig Granberg (C)	2024-01-29 09:05:48	16:21:13		
233	Marika Atlegrim (AP)	2024-01-29 08:36:38	16:21:13		
236	Lucas Nilsson (KD)	2024-01-29 08:59:11	16:21:13		
219	Johan Stål (V)	2024-01-29 08:59:36	16:21:13		

Frånvarande ledamöter

- 4 Hans Lindberg (S)
- 13 Kjerstin Widman (M)
- 45 Anders Sellström (KD)
- 63 Mehrana Bassami (S)
- 65 Hanna Lundin Jernberg (L)

Frånvarande ersättare

- 201 Jens Backman (S)
- 202 Karin Mariann Lind (S)
- 209 Karl Larsson (S)
- 210 Novalie Lilja (S)
- 211 Ronny Kassman (S)
- 220 Gudrun Nordborg (V)
- 223 Hanad Mohamed Abdi
- 228 Tobias Lindgren (SD)
- 229 Sofie Dahlqvist (MP)
- 230 Johan Asplund (MP)
- 231 Alf Molin (L)
- 234 Frank Pettersson (AP)

Övriga deltagare

Tjänstepersoner

Margaretha Alfredsson, stadsdirektör
Karin Isaksson, teknisk direktör §§ 1-3
Ann-Christine Gradin, utbildningsdirektör §§ 1-3
Karolina Lundqvist, socialdirektör §§ 1-3
Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör §§ 1-2
Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör §§ 1-3
Fredrik Lindegren, kulturdirektör §§ 1-3
Stefan Hildingsson, fritidsdirektör §§ 1-3
Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg §§ 1-3
Annika Dalén, jämställdhetsstrateg §§ 1-3
Lena Höök Gustafsson, ekonomidirektör §§ 1-3
Fredrik Lundberg, vd Umeå kommunföretag §§ 1-3
Eric Lindström, kommunjurist §§ 1-3
Lennart Nilsson, kommunjurist §§ 4-19
Olov Häggström, utredare
Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Ulla-Britt Lindholm (S), kommunrevisor

§ 1

Diariernr: KS-2024/00039

Val av justerare och fastställande av dagordning 2024-01-29

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att till justerare av dagens protokoll utse Mikael Berglund (S) och Ellen Ström (V)

att digital justering äger rum måndag 5 februari kl 15

att godkänna dagordning för mötet

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

§ 2

Diarienum: KS-2024/00077

Information från nämnderna till kommunfullmäktige 2024

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2024-01-29 informerar respektive direktör/förvaltningschef om nämndernas möjligheter och utmaningar. Varje föredragning inleds med kort information om vilka verksamheter presentationen handlar om. Återstående del av presentationen viks åt att översiktligt presentera väsentliga utmaningar och möjligheter i ett 3-5 års perspektiv för sagda verksamheter.

1. Tekniska nämnden, Karin Isaksson
2. För- och grundskolenämnden, Ann-Christine Gradin
3. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Ann-Christine Gradin
4. Individ- och familjenämnden, Karolina Lundqvist
5. Äldrenämnden, Pernilla Henriksson
6. Byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Rune Brandt
7. Kulturnämnden, Fredrik Lindegren
8. Fritidsnämnden, Stefan Hildingsson
9. Kommunstyrelsen, valnämnden och gemensamma nämnder,
Margaretha Alfredsson

§ 3

Diarienum: KS-2024/00107

Jämställdhetsutskottet informerar

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2024-01-29 informerar kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott om arbetet 2023.

Charlotta Vesterlund (S), ordförande
Annika Dalén, jämställdhetsstrateg
Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 4

Diarienum: KS-2023/00926

Interpellation: Storskalighet och institutionsliknande miljöer för personer med funktionsnedsättning; Liv Zetterberg (V)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Liv Zetterberg, Maria Lindvall, Anna-Karin Sjölander, Davis Kaza, Mattias Larsson, Ellen Ström, Anders Norqvist, Arvid Lundberg, Mikael Berglund, Carin Nilsson, Igor Hell, Patrik Brännberg och Andreas Lundgren **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Liv Zetterberg (V)** följande interpellation till individ- och familjenämndens ordförande.

Storskalighet och institutionsliknande miljöer för personer med funktionsnedsättning

Den process som brukar kallas avinstitutionalisering inleddes i Sverige under andra halvan av 1900-talet och utmynnade bl.a. i Psykiatrireformen och införandet av LSS, där ansvar för t.ex. boende, stöd och omsorg för personer med funktionsnedsättning flyttades över till kommunerna. För särskilt boende enligt LSS kan man framhålla två utgångspunkter som grundläggande. Dels handlar det om *den lilla gruppens princip*. I förarbetena till LSS framhålls att antalet boende i en gruppboende bör vara litet, och enligt Socialstyrelsens riktlinjer bör i regel endast tre till fem personer bo tillsammans. Den andra principen är att det ska vara *bostäder utan institutionell prägel*. För att undvika en institutionell miljö bör en bostad med särskild service, enligt Socialstyrelsen, inte vara belägen i nära anslutning till en annan sådan bostad, eller andra bostäder som inte är ordinära såsom t.ex. korttidshem. Exempel på samlokalisering är när flera LSS-bostäder finns i samma byggnad.

De grundläggande ideologiska utgångspunkterna inom funktionshinderpolitiken har sedan 1960-talet varit stabila med en relativ politisk konsensus, och Sverige har haft höga ambitioner. Flera av de grundläggande principerna manifesteras i internationella konventioner och fastslås tydligt i flera nationella lagar. Under senare år har dock den faktiska rättstillämpningen av LSS, inklusive 9 § 9 om bostad med särskild service, inneburit att lagens grundläggande intentioner urholkats.

Försämringar i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning sker idag inte främst genom lagändringar, utan genom en förskjutning av praxis och politiska omtolkningar av grundläggande principer. Det är få som öppet försvarar den försämring som sker, men desto vanligare att man genomför beslut i praktiken.

Idag finns det företag som säljer behovsinventeringar på området som pratar om "stordriftsfördelar". Många brukar- och anhörigföreningar låter bli att protestera, eftersom alternativet är att inte få någon insats alls. Från forskarhåll pekar man på en tydlig trend av åter-institutionalisering för gruppen personer med funktionsnedsättning, med en återgång till storskalighet och institutionsliknande miljöer. I Umeå planeras just nu för byggandet av nio samlokaliserade dagliga verksamheter med plats för sammanlagt 150 brukare. På SKR har man inte hört talas om någon liknande verksamhet i hela Sverige. I Umeå finns också konkreta planer på att "utmana lagstiftningen" genom att placera två särskilda boenden i samma byggnad. Det här är en utveckling som sker i små steg, med beslut som tas i olika nämnder och vid olika tillfällen. Jag vill med denna interpellation uppmana alla fullmäktiges ledamöter att se dessa enskilda beslut, som kanske var och en verkar mindre viktiga, som en del i en större process. Men jag vill särskilt fråga individ- och familjenämndens ordförande följande:

Frågor:

1. Hur ställer sig Socialdemokraterna till att gå emot Socialstyrelsens rekommendationer för LSS-bostäder och samlokalisera flera särskilda boenden?

2. Hur ser Socialdemokraterna sitt ansvar att inte bidra till en förskjutning mot storskalighet och institutionsliknande miljöer för personer med funktionsnedsättning?

Andreas Lundgren (S), individ- och familjenämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

Liv Zetterberg (V) har inkommit med en interpellation till mig och här följer svar på frågorna i interpellationen:

Svar på fråga 1

Precis som interpellanten beskriver så rekommenderar Socialstyrelsen i sina allmänna råd att inte bygga LSS-bostäder i närheten av varandra. Det är dock viktigt att komma ihåg att Socialstyrelsens allmänna råd är rekommendationer som inte är uttryckt i lagtext. Allmänna råd är inte bindande, men om man väljer att inte göra på det sätt som står i det allmänna rådet ska man kunna visa att samma resultat uppnås på annat sätt. Med samma resultat avses att tillförsäkra de boende goda levnadsvillkor.

Stöd- och omsorgsförvaltningen har under året haft i uppdrag från Individ- och familjenämnden att ta fram förslag för att klara grunduppdraget kring LSS långsiktigt. Detta då personalbristen gör det mycket svårt att under överskådlig tid klara funktionshinderomsorgens bemanning samtidigt som behoven ökar. Det övergripande målet för verksamheter enligt LSS är att den enskilde får möjlighet att leva som andra. Verksamheten ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas av lagen. Därför är det också viktigt att bostaden inrättas i en miljö som ger de boende förutsättningar för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Genom att göra försök med att bygga LSS-bostäder närmare varandra så kommer kommunen förutom att möta upp personalbrist att kunna öka verkställighet av beslut och kunna möjliggöra boendeplatser i stadsmiljö, vilket ökar möjligheten till aktivt deltagande i samhällslivet. Från Socialdemokraternas sida är vi därför beredda att titta vidare på förvaltningens förslag i att göra försök med detta för att klara stödet till enskilda, om det är möjligt att göra. Enligt underlag till nämnden så finns exempel från andra kommuner som redan genomfört liknande förändringar.

Svar på fråga 2

Med institution avses exempelvis ett boende som är regelstyrkt, icke flexibelt och saknar hänsyn till individuella behov – vilket är motsatsen till intentionerna med LSS. Socialdemokraterna har liksom alla övriga partier ett stort ansvar för att inte tillskapa institutionsliknande miljöer för personer med en funktionsnedsättning. Min bild är att Umeå kommun verkligen inte byggt upp nya institutioner i samband med att olika samlokaliseringar gjorts inom daglig verksamhet de senaste åren. Det har snarare fungerat mycket väl samtidigt som alternativ och utbud ökat för den enskilde. LSS-Lagstiftningen är vidare tydligt reglerad att personer med insatser enligt LSS ska leva som andra och att verksamheten i sina arbetsätt ska vägledas av de bärande principerna i LSS lagstiftningen som är tillgänglighet, inflytande, delaktighet, självbestämmande, helhetsyn och kontinuitet. Att bygga två gruppboendestäder närmare varandra innebär två olika separata boenden och inte en uppbyggnad av storskaliga och institutionsliknande boenden.

§ 5

Diariernr: KS-2023/00927

Interpellation: Varför har inte kommunen ansökt om statsbidrag för skolsocialt team? Hanna Lundin Jernberg (L)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att avskriva interpellationen på grund av att interpellanten inte närvarar vid dagens sammanträde och att den redan tidigare varit bordlagd.

Ärendebeskrivning

Hanna Lundin Jernberg (L) har inkommit med en interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

Vid sammanträdet 2023-12-18 bordlades frågan på grund av att interpellanten inte närvarade.

§ 6

Diariernr: KS-2023/00954

Interpellation: När ska Umeå kommun sluta betala bidrag till Ibn Rushd? Kjerstin Widman (M)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bordlägga interpellationen på grund av att interpellanten inte närvarar vid dagens sammanträde

Ärendebeskrivning

Kjerstin Widman (M) har inkommit med en interpellation till kulturnämndens ordförande.

§ 7

Diarienum: KS-2024/00045

Interpellation: Det behövs åtgärder för att stoppa utvecklingen av hot och våld i Umeås skolor; Elmer Eriksson (M)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Elmer Eriksson, Maria Nilsson, Peter Vigren, Joline Göttfert, Lena Andersson, Anders Ågren, Daniell Andersson, Veronica Kerr, Patrik Brännberg, Lars Forsgren, Ari Leinonen och Moa Brydsten **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Elmer Eriksson (M)** följande interpellation till för- och grundskolenämndens ordförande.

Det behövs åtgärder för att stoppa utvecklingen av hot och våld i Umeås skolor

Lokalmedia rapporterar om att hot och våld har nått en rekordhög nivå på Umeås skolor. 483 anmälningar om hot och våld rapporterades in under 2022. Mellan januari och augusti förra året hade det rapporterats in 345 incidenter. Både statistiken från 2022 och den prognostiserade statistiken för 2023 visar en fördubbling av anmälningar av hot och våld sedan 2018.

Västerbottens-Kuriren har i en granskning lyft några av de allvarligaste incidenterna som har skett på Umeå kommuns skolor mellan 2015 och 2022. En lärare blev exempelvis huggen i låret av en dartpil vid ett akut hembesök. Vid en annan händelse ska en elev ha jagat sina klasskamrater med kofot, kniv och hammare. När en lärare försöker stoppa eleven får den motta två knytnävsslag i ansiktet.

En undersökning som Lärarnas Riksförbund presenterade år 2022 visade att en av fyra lärare i grundskolan utsatts för våld eller hot om våld under de senaste tolv månaderna. Undersökningen visade också att våldet eller hoten oftast kom från elever. I en intervju med VK menar en sakkunnig från Arbetsmiljöverket att antalet sjukskrivningar hos lärare och annan skolpersonal är hög och den bransch där man har störst risk att råka ut för arbetsorsakade besvär.

Utvecklingen är skrämmande. Skolan ska självklart vara en trygg plats för elever, lärare och annan personal. Den som arbetar inom skolans verksamhet ska inte behöva vara rädd för att bli utsatt för hot eller våld.

För ett år sedan lyfte Moderaterna den här frågan i en interpellation till kommunfullmäktige. Beskedet från för- och grundskolenämndens ordförande Moa Brydsten (S) var bland annat att hot och våld aldrig ska accepteras och att åtgärder vidtas. I interpellationssvaret menade Brydsten (S) att "en ökning av händelser ska hellre ses som ett resultat av fungerande rutiner och underlag för att vidta åtgärder i stället för ett bristfälligt arbetsmiljöarbete." Moderaterna anser att frågan är så pass viktig och allvarlig att den behöver diskuteras igen. Givetvis är det viktigt att alla incidenter rapporteras in, men det förändrar inte grundproblemet - att hot och våld ökar mot skolpersonal. Det behöver göras mer för att säkerställa en bra arbetsmiljö för skolans personal.

Med anledning av ovanstående ställer jag följande frågor till för- och grundskolenämndens ordförande Moa Brydsten (S):

1. Hur ser den slutgiltiga statistiken ut för år 2023 när det gäller incidenter kopplade till hot och våld?
2. Har det gjorts några åtgärder det senaste året för att försöka stoppa den här utvecklingen?
3. Anser du att det behöver göras ytterligare åtgärder för att säkerställa tryggheten på Umeå kommuns skolor?
4. Hur många av dessa incidenter har polisanmälts? Om inte alla polisanmäls - hur stor andel av hoten och våldshandlingarna polisanmäls?

Moa Brydsten (S), för- och grundskolenämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

Svar på fråga 1

Antalet inrapporterade händelser inom grundskolan med skada är oförändrat från 2022 (122 stycken). Antalet inrapporterade händelser med tillbud har ökat från 351 stycken 2022 till 476 stycken 2023. Varje enskilt fall av hot och våld är såklart ett för mycket. Skolan ska vara en trygg plats för alla barn och elever.

Svar på fråga 2

Nämnden har gett utbildningsförvaltningen i uppdrag att under 2024 förstärka åtgärderna mot hot, våld och trakasserier i de verksamheter vi ansvarar för. Detta är en del av att vi förstärker vårt arbete med nästa steg av Umeå växer tryggt och säkert.

Men det innebär inte att frågan är ny för oss. Målet har hela tiden varit att inget barn och ingen elev ska bli varken brottsoffer eller förövare. De senaste åren har ett av nämndens viktigaste arbetsmiljöområden varit just att öka säkerheten samt förebygga och agera mot hot och våld. Våra tjänstepersoner och vår personal på skolorna jobbar i nära samarbete för att hela tiden förebygga hot och våld och värna tryggheten utifrån hur läget och behoven ser ut och utvecklas. Vi följer också upp detta för att hela tiden kunna utvärdera vad som fungerar och vad vi behöver förändra. Inom ramen för nämndens handlingsplan för arbetsmiljö och nämndens kompetensförsörjningsplan vidtas åtgärder för att fortsätta förebygga hot och våld och skapa beredskap och trygghet att hantera händelser. Prioriteringar görs för att säkerställa stöd till chefer och rektorer i frågor som rör säkerhet, arbetsmiljö och elevhälsoarbete. Det sker utredningar av behov och anpassning av stöd tex. genom kompetensutveckling och förbättring av rutiner.

Svar på fråga 3

Att förebygga och hantera hot och våld behöver fortsatt vara ett prioriterat område inom arbetsmiljöarbetet och nämnden har även gett förvaltningen ett särskilt uppdrag för de kommande åren. Ytterligare åtgärder behövs, både på övergripande nivå inom nämndens område samt lokalt vid varje skola. Vi behöver säkerställa att alla skolor jobbar förebyggande och har

god beredskap för att hantera eventuella situationer. Goda exempel på en fungerande systematik, arbetssätt och metoder behöver spridas till skolor som inte hunnit lika långt. Åtgärder vidtas både inom nämndens område samt i samverkan med övriga verksamheter inom ramen för Umeå växer tryggt och säkert.

Svar på fråga 4

Det finns idag ingen samlad statistik över antalet polisanmälningar. Bland annat på grund av att den enskilde elevens rätt till integritet enligt barnkonventionen väger tungt. Men för att vägleda skolorna och personalen i hur de ska agera vid hot, våld och misstanke om brott har utbildningsförvaltningen tagit fram en handlingsplan som reviderades senast 2022. I handlingsplanen framgår tydligt att hot, våld och andra allvarliga brott som begåtts av eller misstänks ha begåtts av elever över 15 år, under eller i direkt anslutning till skoldagen, ska polisanmälas. Om barnet det gäller är under 15 år ska det göras en avvägning mellan brottets allvarlighetsgrad, barnets ålder och möjligheten för polisen att utreda brottet. Oavsett barnets ålder ska det dessutom alltid göras en anmälan till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen.

§ 8

Diarienum: KS-2024/00067

Interpellation: Elevers rätt till livskunskap i skolan; Maria Lindvall (L)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Maria Lindvall, Anders Norqvist, Moa Brydsten, Ellen Ström, Helena Smith, Maja Westling Palmberg, Nils Seye Larsen och Peter Vigren **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Maria Lindvall (L)** följande interpellation till kommunstyrelsens, gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens och för- och grundskolenämndens ordförande.

Elevers rätt till livskunskap i skolan

Denna interpellation syftar till att belysa vikten av att säkerställa att våra elever är rustade för svåra situationer och att skolmiljön fungerar som en plats för trygghet och lärande, även i kris. Det finns många myndigheter och organisationer som arbetar med barns säkerhet. Ett par ideella aktörer är Svenska Livräddningssällskapet och Scouterna. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ska liksom Folkhälsomyndigheten (FHM) stärka samhället och förebygga olika kriser och så vi har Boverket, som ansvarar för lagstiftning kring säkra bostäder och skolor.

Det bästa sättet att skydda ungdomar och samhällen från krig är att arbeta för att förebygga konflikter, främja fred och stödja politiska och diplomatiska lösningar. Många unga tvingas trots detta ta del av berättelser om kriget i Ukraina, Gaza och Israel samt andra våldsamma konflikter i världen. Vi kan bara konstatera att diplomati inte alltid räcker till för att främja fred.

Alla hushåll i Sverige fick broschyren "Om krisen eller kriget kommer" hemskickad 2018. Den handlar om hur vi ska bli bättre förberedda på allvarliga olyckor, extremt väder, IT-attacker eller militära konflikter. Tips som syftar till att samhället ska kunna fungera som vanligt. Materialet och alla råd vänder sig till vuxna, och det är i normalfallet bra. Samtidigt så finns det en skiljelinje för när det är bättre att bjuda med ungdomar, än att inte göra det. Från det år vi fyller 16 år till vi fyller 70 år omfattas vi alla, bosatta såväl som medborgare, av totalförsvarsplikten. Vi Liberaler anser att det är viktigt för varje elev att få den livskunskap den behöver i kris eller krig. I ljuset av den höga säkerhetsnivån i Sverige, där oron för terrorattacker, våldsbejakande extremism och desinformation påverkar vårt samhälle, vill jag rikta er uppmärksamhet på vikten av att säkerställa att elever i våra kommunala skolor är väl förberedda för olika kriser och nödsituationer.

Med anledning av ovanstående så vill jag fråga Hans Lindberg (S) samt Peter Vigren (S) ordförande, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden och Moa Brydsten (S) ordförande, för- och grundskolenämnden:

1. Hur ser lärandet för elever i Umeås kommunala skolor i fråga om hemberedskap, brandsäkerhet, kriser och krig? Vilka insatser görs för att öka elevernas medvetenhet och färdigheter för att hantera oplanerade händelser?
2. Hur fungerar skolans lokaler som plats för detta lärande? Finns det några specifika åtgärder som vidtagits eller behöver vidtas för att säkerställa att skolmiljön är säker och trygg för eleverna?
3. Förekommer samverkan med andra aktörer såsom kommunens räddningstjänst eller polisen, vid utbildning för elever om säkerhet och beredskap? Om så, hur ser den ut och vilka aktörer är inblandade?
4. Hur arbetar skolorna med att adressera desinformation och öka elevernas medvetenhet om att kritiskt värdera information, särskilt med tanke på den ökande mängden desinformation som kan påverka vår egen och landets säkerhet negativt?

Peter Vigren (S), gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

Maria Lindvall har inkommit med en interpellation som i huvudsak handlar om hur skolväsendet handskas med krisberedskap. Här under kommer svaren på frågorna i den ordning hon ställt dem:

1. På statens uppdrag har Skolverket ansvar för innehållet i grundskolans och gymnasieskolans kursplaner. Det finns inget specifikt ämne på gymnasiet eller i grundskolan som tar upp kriser, hemberedskap, katastrofer och bränder. Däremot ingår delar av detta i till exempel historia, samhällskunskap, naturorienterande ämnen, teknik och geografi. Skolverket har ett nationellt ansvar att säkerställa att skolor och undervisning fungerar även vid krissituationer och har tagit fram stöd för hur huvudmän kan förbereda sina verksamheter för olika typer av samhällsstörningar och kriser.

Elever övar brandutrymning regelbundet samt diskuterar och övar hur man ska agera vid eventuell händelse av pågående dödligt våld.

2. Utifrån dels ett förändrat omvärldsläge, men också ny lagstiftning på området, har den här frågan varit högaktuell i kommunens skolor de senaste åren. För att försäkra oss om att skolorna även i framtiden skall vara trygga platser att vara på, har dels ett antal åtgärder gjorts i befintliga byggnader, som låsta ytterdörrar, kameror och larm, och dels när nya skolor planeras. Det har även rekryterats en skolsäkerhetsstrateg på utbildningskontoret som skall jobba med de här frågorna i skolverksamhet, naturligtvis i samverkan med bl a blåljusverksamheterna och den kommunövergripande säkerhetsnheten.

Lagstiftningen har skärpts avseende rektors ansvar och befogenhet att säkerställa vilka som befinner sig i skolbyggnaden vid varje givet tillfälle, vilket har fått ett antal konsekvenser avseende planering och samverkan, men också i själva bygget av nya skolor, där exempelvis ingångar till skolan skall hållas så få som det överhuvudtaget är möjligt och att lokalerna skall präglas av genomsiktighet och så få gömda ytor som möjligt.

Våra elevenkäter visar att eleverna på de kommunala grund- och gymnasieskolorna rapporterar en hög trygghet när de är i skolan. Dock skall detta värde nog förstås inte som en bedömning huruvida eleverna uppfattar exempelvis lokalerna som brandsäkra, utan om de känner sig trygga i sin klass och med sina pedagoger, då det brukar vara det sätt man diskuterar trygghetsbegreppet i skolverksamhet.

3. Brandkåren bjuds in vid brandövningar. Polisen bjuds regelbundet in till klasser både på grundskolan och gymnasiet för att informera elever om sin verksamhet. Militär och hemvärn brukar besöka elever på gymnasiet, årskurs 2 och 3 (t ex i samband med mönstring). Föregående läsår gavs alla gymnasieelever och lärare på alla gymnasieskolor möjlighet att besöka utställningen "Rädd eller beredd?" En vandringsutställning om individens resurs i samhällets beredskap för kriser och krig - förr och idag. Utställningen var uppsatt på Maja Beskowgymnasiet.

4. Källkritik förekommer i många ämnen och kursplaner på gymnasiet och grundskolan. Ett källkritiskt förhållningssätt, källkritik och källtillit samt datakritik är kanske bland det viktigaste att lära elever i skolan. Det är i grunden en demokratifråga. I dagens digitala samhälle är det av yttersta vikt att ge eleverna möjlighet att utveckla sin källkritiska medvetenhet och ha ett kritiskt förhållningssätt till all digital teknik, förstå risker och kunna värdera information och desinformation.

Vad lärarna undervisar om och på vilket sätt de utför sitt arbete är i första hand en fråga mellan lärare, rektor och staten via sina myndigheter, lagar och förordningar. Det kommunala ansvaret handlar om att skapa förutsättningar för att verksamheterna skall ha de möjligheter och verktyg de behöver för att kunna utföra sina uppdrag. Detta kan dels handla om utbildningsinsatser, men också tillgång till digitala verktyg, välutrustade skolbibliotek och många andra saker.

Bland annat av de skäl som interpellanten här anför är det av yttersta vikt att elever får möjlighet att i en trygg och säker miljö lära sig hantera den digitala tillvaron de växer upp i. Deras liv kommer att vara präglade av att hantera en enorm flodvåg av digital information som de skall kunna sortera i. Det här arbetet görs svårare och svårare av teknikutvecklingen - AI,

deepfakes och botnätverk har gjort informationsflödet grumligare och grumligare, och gör det svårare och svårare för oss alla att navigera. Att begränsa tillgången till digitala verktyg och kunskap om hur man skall hantera det för våra elever, en åsikt som allt mer hörs i den offentliga debatten, förvärrar den här situationen ytterligare för det uppväxande släktet och utsätter oss för ökad risk att desinformationskampanjer får fäste i befolkningen.

§ 9

Diariernr: KS-2023/00879

Interpellation: Kvarstanning av studenter – vad gör vi? Hanna Lundin Jernberg (L)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bordlägga interpellationen på grund av att interpellanten inte närvarar vid dagens sammanträde.

Ärendebeskrivning

Hanna Lundin Jernberg (L) har inkommit med en interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

§ 10

Diarienum: KS-2024/00076

Interpellation: Varför följer inte Umeå kommun resepolicyn? Bore Sköld (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bordlägga interpellationen på grund av att kommunstyrelsens ordförande inte närvarar vid dagens sammanträde.

Ärendebeskrivning

Bore Sköld (V) har inkommit med en interpellation till kommunstyrelsens ordförande.

§ 11

Diarienum: KS-2024/00089

Interpellation: Är Umeå kommun en attraktiv arbetsgivare för deltidsbrandmän? Jan Kollberg (KD) och Veronica Kerr (KD)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Veronica Kerr, Robert Axebro och Lena Karlsson Engman **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Veronica Kerr (KD)** följande interpellation till brand- och räddningsnämndens ordförande.

Är Umeå kommun en attraktiv arbetsgivare för deltidsbrandmän?

Sedan länge är det brist på deltidsbrandmän i många kommuner och så även i Umeå. En anledning är att många finner det svårt att kombinera arbete inom räddningstjänst med ett ordinärt arbete. Arbetsmarknaden har förändrats och när arbetsplatser centraliserats har det blivit svårare att rekrytera deltidsbrandmän utanför staden. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, (MSB), har tagit fram en personalförsörjningsstrategi riktad just mot rekrytering av deltidsbrandmän. Målbilden är att kommunerna vid utgången av år 2026 ska ha lyckats vända den negativa trenden så att minst 50% av Sveriges brandstationsorter med deltidsbrandmän har en fungerande personalförsörjning.

Strategin lyfter vikten av positiva huvudarbetsgivare och att de har en realistisk bild av vad uppdraget innebär för arbetsplatsen. Arbetsgivare ska känna att de gör en värdefull insats genom att tillåta anställda att bli deltidsbrandmän. Räddningstjänsten ska också underlätta för

deltidsbrandmän att kombinera familjeliv med beredskapstjänst. Det vara enkelt att vid behov byta beredskapspass och scheman ska vara överskådliga och lättbegripliga. Tyvärr är det inte så.

Idag är krav på sju dagars sammanhängande beredskap vanlig vilket är påfrestande både för den enskilde och familjelivet. Många deltidsbrandmän har rekryterats och utbildats, men alldeles för många slutar efter ca två år. Det handlar om stora kostnader och här bör kommunen kunna göra mer. Traditionellt har deltidsbrandmän rekryterats från mansdominerade privata företag, men kommunala verksamheter bör underlätta rekrytering av deltidsbrandmän genom kombinationstjänster. Fler insatser för rekrytering är bra, men fler insatser behövs för att deltidsbrandmän ska stanna kvar i yrket.

Med anledning av detta ställer vi följande frågor:

1. Hur stort är rekryteringsbehovet av deltidsbrandmän idag i Umeå kommun?
2. Hur marknadsförs yrket och vad gör kommunen som arbetsgivare för att det ska vara möjligt att kombinera en tjänst med att vara deltidsbrandman?
3. Anser du att det ska vara möjligt att ställa upp i beredskap delar av dygnet för den som inte arbetar på orten? (Dvs beredskap kvällar och nätter på hemmaplan)

Lena Karlsson Engman (S), brand- och räddningsnämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

Svar på fråga 1

Under föregående år har bemanning enligt gällande schema inte fullt ut kunnat upprätthållas vid deltidsstationerna och kompensationsåtgärder i form av övertid har behövts för att upprätthålla förmågan. Störst brist just nu är det i Umeå kommun, som har fem deltidsstationer, och då framför allt i Holmsund men också i Hörnefors. Över tid är bedömningen att verksamheten har ett årligt rekryteringsbehov på ca 10 deltidsbrandmän (rib), jämnt fördelat över stationerna. Det närmaste året är behovet det dubbla. Värt att nämna är att under 2022–2023 så genomfördes lyckade rekryteringskampanjer, och vi knöt då till oss 20 blivande ribbare

Svar på fråga 2

Marknadsföring sker på en rad olika sätt: I annonser på hemsida/sociala medier, närvaro vid rekryteringsmässor och andra större event som marknader mm. Prova på dagar på de olika stationerna genomförs (för alla och även specifikt riktade till kvinnor). Vi siktar också på att genomföra riktade insatser på arbetsplatser. Viktigt är också att tänka på bilden vi förmedlar av en brandman för att nå en så bred rekryteringsbas som möjligt.

Umeå kommun som arbetsgivare har sedan tidigare uttalat att det principiellt ska vara möjligt att tjänstgöra som deltidsbrandman och den principen måste hållas levande och inte falla i glömska med anledning av personalomsättning eller annat. Vi har dock en stor förståelse för att många kommunala verksamheter har svårt att få till den egna bemanningen. Schemaläggning och arbetstidsreglerna komplicerar läget ytterligare för de som har en deltidsbrandman anställd. Kontakt med HR inom Umeå kommun är etablerad, vi deltar också i kommunens insatser rörande kompetensförsörjning för att få med Rib perspektivet.

Svar på fråga 3

Det finns i dagsläget inget krav på 7 dagars beredskap och inga hinder heller för att enbart ha beredskap kvällar och helger (det finns de som har det idag). Tvärtom jobbar vi för att hitta nya schemalösningar för att underlätta. Några stationer provar scheman med någon rad med rullande dagar där man har beredskap 1 dag i veckan och var 4:de helg. Även andra lösningar finns för att göra det lättare för den enskilde medarbetaren. En svårighet med uppdelade veckor kan vara att få ihop rätt kompetens såsom C-körkort och rökdykningskompetens. Intresset för den typen av schema är i dagsläget uppskattningsvis 40-60, där majoriteten vill ha kvar 7-dagars beredskap.

§ 12

Diarienum: KS-2024/00100

Interpellation: Värdesätter styrande partier budget- och skuldrådgivningen? Åsa Bäckström (V)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bordlägga interpellationen på grund av att miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande inte närvarar vid dagens sammanträde.

Ärendebeskrivning

Åsa Bäckström (V) har inkommit med en interpellation till miljö- och hälsoskyddsnämndens ordförande.

§ 13

Diarienum: KS-2024/00101

Interpellation: Arbetsmiljö inom äldreomsorgen; Davis Kaza (AP) och Patrik Brännberg (AP)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Patrik Brännberg, Maria Lindvall, Lotta Holmberg, Davis Kaza, Åsa Bäckström, Veronica Kerr, Nils Seye Larsen, Lars Forsgren, Rebecca Sellstedt och Carin Nilsson **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om interpellationen.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande av kommunfullmäktige ställer **Patrik Brännberg (AP)** följande interpellation till äldrenämndens ordförande.

Arbetsmiljön inom äldreomsorgen

I en artikel i lokalmedia (VK 30 dec 2023) har man intervjuat undersköterskor med 6 till 20 års erfarenhet av äldreomsorgen. Flera oroande uppgifter kommer fram i rapporteringen:

- Enhetschefer upplevs vara otillgängligare än förr. De kan jobba hemifrån och vara svåra att nå per telefon.
- På helgerna överläts vikarieanskaffning till vårdpersonalen själva. Detta gör att de får ännu mindre tid till sina omsorgsuppgifter.
- Inskolningen av nya medarbetare uppges ha blivit kortare. Från att inskolning tidigare har pågått upp till två veckor får ny personal nu bara gå dubbelt ett mindre antal pass.
- Bland nyanställda finns många som inte har svenska som modersmål. Bland dessa finns förstås många som gör ett bra jobb. Men den intervjuade personalen uppger att en del nyanställda inte har tillräckligt bra språkkunskaper för att kunna ta till sig den information som krävs för att utföra sina arbetsuppgifter. Detta försvårar den redan korta inskolningen ytterligare.
- Personal som lyfter problemen inom äldreomsorgen upplever att de, av ledningen, bemöts som om att de vore "gnälliga".

- Personalen uppger också att de förr aldrig behövde skämmas för sitt arbete, men att de nu ibland behöver be anhöriga om ursäkt över att de inte hunnit med sina arbetsuppgifter.

Dessa uppgifter från personal, med lång samlad erfarenhet inom äldreomsorgen, är oroande. Umeå kommun har, sedan flera år, satsat mycket kraft på att minska antalet anställda per chef. Detta för att få ett mer närvarande ledarskap. Ändå verkar de intervjuade uppleva att de oftare blir lämnade utan stöd från sin chef – exempelvis när det gäller vikarieanskaffning.

Behovet av kompetensförsörjning har gått som en röd tråd genom debatter och kommunala dokument de senaste åren. I den refererade artikeln framgår att flera av de utbildade undersköterskorna överväger att lämna sitt arbete till följd av arbetsmiljöproblem. Om detta skulle ske vore det en katastrof för inskolningen av nya anställda och därmed för hela äldreomsorgen.

Med anledning av ovanstående ställer vi följande frågor:

- 1) Hur ser riktlinjerna ut när det gäller tillgängligheten för enhetschefer – exempelvis deras närvaro på arbetsplatsen och möjlighet att nå dem per telefon.
- 2) Hur ser riktlinjerna ut för hur omfattande inskolningen för ny personal ska vara?
- 3) Hur ser planen ut för hur man ska säkerställa tillräckliga språkkunskaper hos de som anställs inom Umeå kommun – exempelvis via språktester?
- 4) Hur ser planen ut för hur Umeå kommun ska kunna behålla erfaren personal – exempelvis genom extra lönesatsningar eller möjlighet till kompetensutveckling?

Carin Nilsson (S), äldrenämndens ordförande lämnar följande skriftliga svar:

Svar på fråga 1

Enhetschefer arbetar på plats på verksamheten minst fyra dagar per vecka och endast på distans i överenskommelse med närmaste chef, upp till en dag per vecka om det bedöms lämpligt. De omfattas av kommunens regler för e-post och telefoni vilket reglerar röstbrevlåda och hänvisning av telefon, men framkomligheten kan påverkas av mängden möten. Däremot kan man lämna meddelanden till annan chefskollega eller växeln för att bli

uppringd. För akuta frågor utanför enhetschefens ordinarie arbetstid finns Chef i beredskap som kan vara personalen behjälplig kring hastigt uppkomna arbetsmiljöhändelser.

Svar på fråga 2

Inskolningen är tio dagar (förlängd från tidigare tre). Den förlängda inskolningsperioden är ett resultat av äldreomsorgsförvaltningens arbete med anställningsprocessen.

Svar på fråga 3

Vi behöver arbetskraft till äldreomsorgen. Språktester kan vara ett sätt att undersöka på vilket sätt en persons språkkunskaper kan stärkas.

Vi utbildar personal i vårdsvenska och använder oss av en språkapp som heter Lingio. Båda dessa satsningar finns med i äldrenämndens utbildningsplan. Uppföljning av Lingio och effekter planeras under 2024.

Svar på fråga 4

Umeå kommun arbetar utifrån ARUBA (Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla). Fokus ligger på på B:et som står för behålla. Den styrning och vägledning som ligger till grund för Umeå kommuns kompetensförsörjningsarbete är vår värdegrund, arbetsmiljöpolicy, ledar- och medarbetarpolicy samt samverkansavtal.

Den framtida kompetensförsörjningen kommer inte enbart kunna lösas genom en ökad utbildningsvolym eller lönesatsningar. För att lösa våra problem idag och framtida problem krävs det diskussioner om hur vi kan använda civilsamhället, hur vi kan förebygga ohälsa och hur vi kan använda ny teknik för att äldre ska kunna leva ett självständigt liv.

Äldrenämnden har en kompetensförsörjningsplan som sträcker sig för fram till och med 2025. Äldrenämnden beslutar också om en årlig utbildningsplan för kompetensutveckling.

§ 14

Diarienum: KS-2024/00121

Fråga: Umeå kommuns köp av Thorén Arena; Patrik Brännberg (AP)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Patrik Brännberg och Christina Bernhardsson **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om frågan.**

Ärendebeskrivning

Efter medgivande från kommunfullmäktige ställer Patrik Brännberg (AP) följande fråga till tekniska nämndens ordförande.

Socialdemokraterna i Umeå har gått från att vilja hyra Thoréngruppens anläggningar på Sandåkern till att föreslå att kommunen ska köpa och själv äga nämnda anläggningar. Arbetarpartiet anser att denna helomvändning sedan 2018 sannolikt beror på att Thoréngruppen har svårt att klara de höjda räntorna.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande fråga:

- Hur har den nämnda köpesumman på 260 miljoner räknats fram?

Christina Bernhardsson (S) tekniska nämndens ordförande svarar på frågan.

I grunden baserat på inlösenbeloppet i arrendeavtalet samt de förhandlingar som lett till hyresgästanpassningarna och specialutrustningarna som finns i fastigheten. I grund och botten är förslaget till köpeskilling en förhandlingsfråga. Thoren och kommunens företrädare i förhandlingen (Mex med stöd av Fastighet och jurist) kom tidigt överens om att utgå från den beräkningsmodell som finns angiven i arrendeavtalet. I bedömningen av skälig summa har kommunen därefter vägt in att vissa hyresgästanpassningar lett till högre hyresintäkter, att viss teknisk specialinredning inkluderas i köpet, att alla kontorsytor inte är inredda med mera. Och slutligen har det bedömts att förslaget på 260 mkr

är bra även utifrån ett marknadsvärdesresonemang. Vidare ekonomiska redovisning kommer presenteras inför hanteringen i kommunstyrelsen.

§ 15

Diarienum: KS-2024/00122

Fråga: Har kommunen i egenskap av huvudman vidtagit några åtgärder för att personalen och elever i vår organisation har det stödet de behöver för att ta sig igenom denna svåra kristid? Mariam Salem (MP)

Beslut

Efter ytterligare inlägg av Mariam Salem och Tomas Wennström **beslutar kommunfullmäktige att avsluta överläggningen om frågan.**

Reservation

Maria Lindvall (L), Veronica Kerr (KD) och Anders Ågren (M) reserverar sig mot beslutet att frågan får ställas. Reservationstext, se kommunfullmäktiges beslutsordning.

Ärendebeskrivning

Efter medgivande från kommunfullmäktige ställer Mariam Salem (MP) följande fråga till personalnämndens ordförande.

I över tre månader har Israel kränkt internationell humanitär lag. Bomber har oupphörligt regnat över Gaza och förödelsen beskrivs som historiskt unik i sin omfattning. Med vit fosfor, markinvasion, kanoner och drönare jämnas sjukhus, moskéer, kyrkor, skolor och bostadshus med marken. Mitt i allt detta lever 2.3 miljoner människor på en landremsa som är en mil bred och fyra mil lång. Det gör Gaza till världens mest befolkade yta även innan fyra femtedelar av Gaza totalförstördes och tömdes på sin befolkning. Inget och ingen har skonats i Gaza. I skrivandets stund har mer än 25.000 Gazabor mist sina liv varav mer än 11.000 är barn och över 60.000 har skadats och lemlästats.

Vi har i vår organisation människor som direkt eller indirekt berörs av det pågående folkmordet i Gaza. Bland annat har vi anställda som mist många av sina familjemedlemmar och elever som mist nära och kära. Vi har elever som går i våra skolor som är fast i Gaza. Vi har människor i vår organisation som lever med stressen över att deras familj och vänner ska svälta i brist på mat och vatten, frysa ihjäl i brist på skydd, skjutas av prickskyttar eller bombas i nästa flygangrepp. Vi har anställda som lever med oron att ännu en anhörig ska gå bort. Människor som är chockade och som sörjer i vår organisation.

Har kommunen i egenskap av huvudman vidtagit några åtgärder för att personalen och elever i vår organisation har det stödet de behöver för att ta sig igenom denna svåra kristid?

Tomas Wennström (S), personalnämndens ordförande svarar på frågan.

Låt mig börja med att säga att jag naturligtvis beklagar den tragedi som pågår nu i Gaza. Det påverkar oss alla, men i synnerhet de av oss som har släkt och vänner i Gaza. Våra medarbetare, brukare och elever påverkas ständigt av händelser i vår omvärld och i det privata. Det kan röra sig om sådant som händer i vår direkta närhet eller geografiskt längre bort. Och det gäller inte bara situationen i Gaza. Vi har tyvärr många svåra situationer i världen på grund av krig och andra omständigheter som i olika grad påverkar människor också i Umeå som arbetar med eller har nära förbindelse med detta. Så det är inte något nytt med händelser och situationer som kan oroa, väcka starka känslor och påverka hur vi mår - vare sig vi är unga eller äldre. Därför finns det i vår kommunala verksamhet upparbetade former och rutiner för att möta människor där de befinner sig i dessa situationer. Det kan för våra barn och elever vara i skolan med stöd från lärare, elevhälsoteam eller andra stödresurser. När det gäller stöd och resurser för våra medarbetare så utgör arbetsplatsen basen för kommunen att möta den enskilde med stödinsatser. Vid allvarliga händelser och krissituationer som på olika sätt drabbar medarbetarens liv så ges alltså stöd på arbetsplatsen enligt de rutiner vi har i vårt systematiska arbetsmiljöarbete och enligt vad som gäller vid rehabilitering, med stöd från våra personalhandläggare och via företagshälsovården.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Får denna fråga ställas. Ordförande finner att denna fråga får ställas.
Votering begärs.

Voteringsordning

Ja-röst för att frågan får ställas

Nej-röst för att frågan inte får ställas

Omröstningsresultat, se bilaga

Med 42 ja-röster mot 19 nej-röster och 4 som avstår att rösta beslutar kommunfullmäktige att frågan får ställas.

Reservation

Maria Lindvall (L), Veronica Kerr (KD) och Anders Ågren (M) reserverar sig mot beslutet att frågan får ställas.

Reservationstext:

Utrikespolitiska frågeställningar faller utanför den kommunala kompetensen enligt kommunallagen. Den enkla frågan bör inte heller få ställas då det leder till, att en acceptans av ledamotens skrivning om folkmord leder till att kommunen gör en utrikespolitisk och folkrättslig deklaration, och det substansmässiga innehållet kan då tolkas som att det påkallar behovet av insatser riktade mot individer i utlandet. Skrivelsen är dessutom både tendensiös och ensidig i sitt innehåll som avser ett krig där två parter deltar och dess civilbefolkning lider sviterna av.

I sammanhanget är det även tänkvärt att ordet folkmord kommer från Förintelsen under Andra världskriget: Folkmord, även kallat *genocid*, är avsiktliga och systematiska handlingar i syfte att helt eller delvis förrinta en grupp utvald eller definierad genom nationalitet, etnicitet, ras eller religiös tillhörighet vilket gör det hela än mer anmärkningsvärt.

Fråga: Har kommunen i egenskap av huvudman vidtagit några åtgärder för att personalen och elever i vår organisation har det stödet de behöver för att ta sig igenom denna svåra kristid? Mariam Salem (MP)

Rösta Ja för att frågan får ställas, Nej för att frågan inte får ställas

Resultat

Ja	42	
Nej	19	
Avstår	4	
1	Marie-Louise Rönnmark (S)	Ja
3	Jan-Olov Carlsson (V)	Ja
6	Janet Ågren (S)	Ja
10	Arvid Lundberg (MP)	Ja
11	Bore Sköld (V)	Ja
12	Mikael Berglund (S)	Ja
14	Christina Bernhardsson (S)	Ja
16	Davis Kaza (AP)	Ja
18	Peter Vigren (S)	Ja
19	Rebecca Sellstedt (V)	Ja
22	Moa Brydsten (S)	Ja
23	Mikael Jonsson (SD)	Ja
24	Tomas Wennström (S)	Ja
25	Carin Nilsson (S)	Ja
27	Nils Seye Larsen (MP)	Ja
28	Ellen Ström (V)	Ja
29	Andreas Lundgren (S)	Ja
33	Daniell Andersson (V)	Ja
36	Anneli Andersson (S)	Ja
41	Åsa Bäckström (V)	Ja
42	Rebecka Jakobsson (S)	Ja
44	Patrik Brännberg (AP)	Ja
46	Fredrik Rönn (C)	Ja
48	Jan Lundberg (S)	Ja
50	Liv Olsson Zetterberg (V)	Ja
51	Ali Yasin Dahir (S)	Ja
52	Anders Hägglund (S)	Ja
55	Lars Brännström (MP)	Ja
56	Elin Nejne (S)	Ja
57	Lennart Arvidsson (V)	Ja
59	Gunnar Dahlberg (S)	Ja
61	Beatrice Årebrand (S)	Ja

62	Linda Lotare (V)	Ja
64	Emma Vigren (S)	Ja
203	Pär Berglund (S)	Ja
206	Jannice Persson (S)	Ja
207	Ari Leinonen (S)	Ja
225	Julia Algotsson (C)	Ja
2	Alireza Mosahafi (M)	Nej
5	Anders Ågren (M)	Nej
7	Ulrik Berg (M)	Nej
15	Maria Lindvall (L)	Nej
17	Veronica Kerr (KD)	Nej
21	Igor Hell (M)	Nej
26	Elmer Eriksson (M)	Nej
37	Maria Nilsson (SD)	Nej
40	Anders Norqvist (L)	Nej
43	Joline Göttfert (M)	Nej
49	Lena Andersson (M)	Nej
53	Stefan Nordström (M)	Nej
213	Lotta Holmberg (M)	Nej
214	Mikael Thyni (M)	Nej
216	Leif Lundgren (M)	Nej
217	Josefin Gustafsson (M)	Nej
227	Lars Nilsson (SD)	Nej
232	Wilma Hvirfvel (L)	Nej
235	Jan Kollberg (KD)	Nej
9	Lars Forsgren (SD)	Avstår
20	Maja Westling Palmberg (C)	Avstår
31	Anna-Karin Sjölander (C)	Avstår
58	Robert Axebro (C)	Avstår
32	Charlotta Vesterlund (S)	Ja
34	Håkan Johansson (S)	Ja
38	Mariam Salem (MP)	Ja
47	Lena Karlsson Engman (S)	Ja

§ 16

Diarienum: KS-2023/00953

Handläggning av bidrag till elrullstolsgarage

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att ge byggnadsnämnden i uppdrag att bevilja bidrag till elrullstolsgarage utanför ramen för lagen om bostadsanpassningsbidrag när ingen annan lösning på förvaring kan beviljas

att ge byggnadsnämnden mandat att ta fram och fastställa rutiner för handläggningen av elrullstolsgarage

att beslutet gäller fram till dess regeringen fattat ett beslut om hur elrullstolsgarage skall hanteras.

Ärendebeskrivning

Rapport "Utredning hantering av elrullstolsgarage" är framtagen på uppdrag av politiken från Umeå kommun och Region Västerbotten för att undersöka om det finns åtgärder som kan genomföras i samverkan i avvaktan på ett kommande regeringsbeslut om elrullstolsgarage. Utifrån rapporten har byggnadsnämnden lämnat ovanstående förslag till beslut till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Byggnadsnämndens protokoll 2023-12-13, § 299.

Boverkets utvärdering 2023.

Rapport "Utredning hantering av elrullstolsgarage".

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Näringslivs- och arbetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Yrkanden

Mikael Berglund (S), Davis Kaza (AP), Ulrik Berg (M) och Robert Axebro (C)
– bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning som godkänna.

Ordföranden finner att det finns ett förslag till beslut. Kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Byggnadsnämnden

§ 17

Diariernr: KS-2023/00897

Revidering av hälsoskyddsföreskrifter

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att anta de reviderade hälsoskyddsföreskrifterna i Umeå.

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har överlämnat förslag till revidering av hälsoskyddsföreskrifter till kommunfullmäktige för antagande.

Enligt miljöbalken och förordningen om miljöfarlig verksamheten och hälsoskydd framgår det att kommunen har möjlighet att meddela lokala hälsoskyddsföreskrifter. Enligt 9 kap 13 § miljöbalken får inte lokala hälsoskyddsföreskrifter medföra onödigt tvång för allmänheten eller annan obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Ett tillägg är att begränsa utövande av gatumusik inom Centrumfyrkanten*, Himmelska fridens torg och Tegs Centrum såvida de inte de har fått ett polistillstånd. Detta för att minska störningar för boende på dessa områden. Tillägg finns även för paragrafer gällande avgifter och ikraftträdande.

Beslutsunderlag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll 2023-11-16, § 114
Förslag till riktlinjer för revidering av de lokala Hälsoskyddsföreskrifterna i Umeå. Underlag för att ta bort skydd för ytvattentäkt och enskilda grundvattentäkter. Underlag för tillägg av Gatumusik.

Näringslivs- och arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Hans Lindberg (S) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Maja Westling Palmberg (C) och **Anders Ågren (M)** – Att § 7 ändras så att utövande av gatamusik får ske klockan 10.00–21.00 i stället för klockan 10.00–19.00.

Propositionsordning som godkänns

Bifall till tjänsteskrivelsens förslag *mot* Maja Westling Palmbergs (C) m.fl. förslag. Ordföranden finner att utskottet bifaller tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Yrkanden

Maja Westling Palmberg (C), Anders Ågren (M) och **Hanna Lundin Jernberg (L)** – Att § 7 ändras så att utövande av gatamusik får ske klockan 10.00–21.00 i stället för klockan 10.00–19.00.

Propositionsordning som godkänns

Näringslivs- och arbetsutskottets förslag *mot* Maja Westling Palmberg (C) m.fl. förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt näringslivs- och arbetsutskottets förslag.

Kommunfullmäktiges beslutsordning

Yrkanden

Janet Ågren (S), Lars Forsgren (SD), Veronica Kerr (KD), Åsa Bäckström (V) och **Davis Kaza (AP)** - bifall till kommunstyrelsens förslag

Mikael Thyni (M), Josefin Gustafsson (M), Maria Lindvall (L), Anders Norqvist (L), Fredrik Rönn (C), Julia Algotsson (C) och Lars Brännström (MP) - att § 7 ändras så att utövande av gatamusik får ske klockan 10.00–21.00 i stället för klockan 10.00–19.00.

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer bifall till kommunstyrelsens förslag *mot* bifall till ändringsyrkandet. Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag. Votering begärs.

Voteringsproposition

Ja-röst för kommunstyrelsens förslag

Nej-röst för ändringsyrkandet

Omröstningsresultat, se bilaga.

Med 41 ja-röster mot 24 nej-röster beslutar kommunfullmäktige enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Voteringslista

Revidering av hälsoskyddsföreskrifter

Rösta Ja för att bifalla kommunstyrelsens förslag, Nej för att avslå.

Resultat

Ja 41

Nej 24

1	Marie-Louise Rönnmark (S)	Ja
3	Jan-Olov Carlsson (V)	Ja
6	Janet Ågren (S)	Ja
9	Lars Forsgren (SD)	Ja
11	Bore Sköld (V)	Ja
12	Mikael Berglund (S)	Ja
14	Christina Bernhardsson (S)	Ja
16	Davis Kaza (AP)	Ja
17	Veronica Kerr (KD)	Ja
18	Peter Vigren (S)	Ja
19	Rebecca Sellstedt (V)	Ja
22	Moa Brydsten (S)	Ja
23	Mikael Jonsson (SD)	Ja
24	Tomas Wennström (S)	Ja
25	Carin Nilsson (S)	Ja
28	Ellen Ström (V)	Ja
29	Andreas Lundgren (S)	Ja
32	Helena Smith (S)	Ja
33	Daniell Andersson (V)	Ja
36	Anneli Andersson (S)	Ja
37	Maria Nilsson (SD)	Ja
39	Per-Erik Johansson (S)	Ja
41	Åsa Bäckström (V)	Ja
42	Rebecka Jakobsson (S)	Ja
44	Patrik Brännberg (AP)	Ja
47	Lena Karlsson Engman (S)	Ja
48	Jan Lundberg (S)	Ja
50	Liv Olsson Zetterberg (V)	Ja
52	Anders Hägglund (S)	Ja
54	Wilhelm Wikberg (SD)	Ja
56	Elin Nejne (S)	Ja
57	Lennart Arvidsson (V)	Ja
59	Gunnar Dahlberg (S)	Ja
61	Beatrice Årebrand (S)	Ja

62	Linda Lotare (V)	Ja
64	Emma Vigren (S)	Ja
203	Pär Berglund (S)	Ja
207	Ari Leinonen (S)	Ja
235	Jan Kollberg (KD)	Ja
2	Alireza Mosahafi (M)	Nej
5	Anders Ågren (M)	Nej
7	Ulrik Berg (M)	Nej
10	Arvid Lundberg (MP)	Nej
15	Maria Lindvall (L)	Nej
20	Maja Westling Palmberg (C)	Nej
21	Igor Hell (M)	Nej
26	Elmer Eriksson (M)	Nej
27	Nils Seye Larsen (MP)	Nej
31	Anna-Karin Sjölander (C)	Nej
40	Anders Norqvist (L)	Nej
43	Joline Göttfert (M)	Nej
46	Fredrik Rönn (C)	Nej
49	Lena Andersson (M)	Nej
53	Stefan Nordström (M)	Nej
55	Lars Brännström (MP)	Nej
58	Robert Axebro (C)	Nej
214	Mikael Thyni (M)	Nej
216	Leif Lundgren (M)	Nej
217	Josefin Gustafsson (M)	Nej
225	Julia Algotsson (C)	Nej
232	Wilma Hvirfvel (L)	Nej
34	Håkan Johansson (S)	Ja
38	Mariam Salem (MP)	Nej
51	Ali Yasin Dahir (S)	Ja
213	Lotta Holmberg (M)	Nej

§ 18

Diarienum: KS-2024/00074

Avsägelse: Ersättare i individ- och familjenämnden Johanna Hopstadius (S)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att bevilja Johanna Hopstadius (S) begärt entledigande från uppdraget som ersättare i individ- och familjenämnden

Ärendebeskrivning

Johanna Hopstadius (S) har avsagt sig uppdraget som ersättare i individ- och familjenämnden.

Beredningsansvariga

Anna Holmstedt, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Johanna Hopstadius
Individ- och familjenämnden
Lönesupport, Troman

§ 19

Diariernr: KS-2024/00126

Anmälningssärenden 2024-01-29

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna redovisningen av anmälningssärenden.

Motioner

Motion 1/2024: Avskaffa bidrag till etniska föreningar; Joline Göttfert (M).

Diarienummer: KS-2024/00072.

Statistikrapporter över ej verkställda beslut

LSS 2023 - Beslut individ- och familjenämnden § 254. KS-2023/00501-9

SoL 2023 - Beslut individ- och familjenämnden § 253. KS-2023/00501-8

SoL 2023 - Beslut äldreomsorgen § 110. KS-2023/00501-7

Rättelse

Strömbäck - Kongs naturreservat - revidering av syfte, föreskrifter och skötselplan beslutades av KF 2023-11-27, § 223. Rättelse av diarienummer i bilaga 2 från KS-2022/00002 till KS-2023/00796. Korshänvisning mellan dessa ärenden har gjorts i diariet.